

«ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЯСАТЫ ЖӘНЕ БАСҚАРУ» КАФЕДРАСЫ

БАҒДАРЛАМА

**6М110300 – Мейірбике ісі мамандығы бойынша магистратураға 2013-2014 оқу
жылдарына оқуға түсу емтиханының бағдарламасы.**

Қазіргі уақытта дүние жүзінде көптеген жаңа білімдер, жаңа технологиялар, жаңа салалар, жаңа құндылықтар пайда болуда. Дүние жүзі бір жүз жылдықта феодалды-буржуазиялық мемлекеттен цивилизациялық қоғамға айналды, атом энергиясын тойтара отырып басқа планеталарға және космостық кеңістік жүйсіне ракеталарды жіберу, өте жіңішке жоғарытехнологиялық өндірістерді қолайлы меңгерді.

Қоғамдық құрылғыларда көзге көрнекті өзгерді. Демократия, айқындылық, адамгершілік құндықтар артықшылықтар, заманауи қоғамның негізін ағартушылығын құрастырады.

Адам құндылықтарының әлеуметтік қатарында халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру болып табылады. Егерде осы жоғары деңгейдегі медициналық көмек көрсету біріншілік елдерде болса, онда планетамыздың 2/3 халқына қолжеткіліксіз. Осы жағдайда жақсы біле отырып Біріккен Ұлттар Ұйымы, сонымен қатар Дүниежүзілік Денсаулық сақтау Ұйымы, дүниежүзіндегі денсаулық сақтау жүйесін біркелкі дамытуға өте үлкен көңіл бөліп отыр.

Денсаулық сақтау жүйесінде жаңа ұйымдарды қалыптастыру қажеттілігінің эволюция түсінігі қажет. Қоғамның жаңа өзгерістері АҚТБ/ЖҚБ арақ-шарап ішімдігі, шылым шегу сектораралық деңгейдегі жаңа ыңғай, жаңа шешім қабылдау жолдарын іздеу деңгейінде тұр. Біріншілік-медициналық көмек көрсетудің қолжеткіліксіздігі, әлеуметтік-шартты аурулар және (туберкулез, анемия, ашаршылық және т.б.) жағдайлары осы мәселелерді шиеленістіреді.

Мемлекетіміздің Басшысы Н.Ә.Назарбаевтың Жарлығы бойынша, денсаулықты қорғау-салауатты өмір сүру салтын қалыптастыру және ауруды алдын-алу ең алғаш рет Қазақстанда, оның постәлеуметтік кеңістігінде жаңа саясат ісінің барысында іске асуда. Денсаулық сақтау жүйесінде жаңа ұйымдар мен мекемелер орнын анықтау, осы мәселелерді шешуге жаңа ыңғайлар мен қадамдар, келешекте даму жолдарын іздеуде мағыналы шешім қабылдауды талап етеді.

«Денсаулық сақтау жүйесі барлық іс әрекеттерді алғанда, оның ішінде басты мақсаты болып денсаулықты нығайту, оған ықпал ету және тұрақтандыруды жүзеге асыруды айқындайды. Денсаулық сақтау жүйесі жеке және жалпы көмек көрсетуді ұсыну мен байланысты қызмет орындаумен қатар, денсаулық сақтау сферасына қажетті кадрлық және физикалық ресурстармен қамтамасыз ету, оны қолжеткілікті ету белгілі бір көмек көрсету түрлеріне жинақталған немесе біріктірілген амалын қамтамасыз ету, сонымен қатар ресурстарға қатысты жалпы мәлімдемелер түрінде қадам жасай отырып, мүмкіншіліктер және үміттену, осларға артылады» - осындай анықтама денсаулық сақтау жүйесінде беріледі - «2000ж. Дүние жүзіндегі денсаулық сақтаудың жағдай баяндамасында».

«Денсаулық сақтау жүйесі- мемлекеттік органдар мен денсаулық сақтау субъектісі жиынтығы қызметтерінің азаматтардың құқұғын қамтамасыз ету және денсаулықты қорғау мен медициналық көмек алуға бағытталған»- осындай анықтама Қазақстан Республикасының Заңында «Денсаулық сақтау жүйесі туралы».

Көптеген мемлекеттердің денсаулықты қорғау «Денсаулық барлықтары үшін XXI ғасырда» саясаты бойынша ДДҰ қабылдаған әдістемесінде, халық денсаулығын қалыптастыру. негізгі құрамдас бөлігі болып: материалды-техникалық базаларды нығайту, салаларды бекіту, біріншілік медико-санитарлық көмекті халықтың кең қабаттарына жеткізу. Осындай жүйелердің бір мақсатының қорытындысы, ол жұмыс берушілердің ауруға

«ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЯСАТЫ ЖӘНЕ БАСҚАРУ» КАФЕДРАСЫ

БАҒДАРЛАМА

шалдыққан кезде сақтандыру фондтарда жалданған адамдар арқылы, жұмыс беруші міндетті түрде төлену негізінде жеке тәжірибеленуші ретінде немесе қоғамдық қызметтерден қажетті көмекпен қамтамасыз ету болып табылады. Әлеуметтік сақтандырудың осы жүйесі шағын негізгінің ең алғашқы мысалы ретінде, ең бірінші ерікті ассоциациялар, ал ең кеш варианттар қоғамдық қозғалыстар негізінде пайда бола бастады. Басқа модельдер ортақталынған жоспарлану және қаржыландыру, ең алдымен салық салуға және қоғамдық фондтарға қарастырыла отырып жасалынады. Ресурстар бюджетті бөлу дәстүрі бойынша, кей кезде қызмет көрсету немесе денсаулық сақтаудың жұмысшылары және халықтың бекітілген қатынасы негізінде қарастырылады. Үшінші моделінде мемлекеттің қатысуы шектеулі болып келеді, бірақ жеткілікті маңызды, кей кезде халықтың нақты топтарын қамтуды қамтамасыз етеді, сонда да, қалған халыққа қызмет етуге мүмкіншілік бере отырып, қаржыландыруды негізінен жеке амалдар есебіне қарай. Салыстырмалы «таза», осыған мысал ретінде бір немесе екінші моделі, қызмет етудің немесе ресурстардың негізгі массасына қамтамасыз етуде өздеріне жауапкершілікті алу негізінен, бай елдерде қалыптасқандықтан, денсаулық сақтау жүйесін орта деңгейлі елдерде және ерекше байқалатын Латын Америкада аралас- екі немесе үш түрін көрсетеді. Денсаулық сақтау қызметі әдістерінің басқадан жақсы жаққа айырмашылығының бірі болып келетін сұрақ бойынша, көптеген додалар жүргізілді, бірақ, барлық жалпы құрылымдық жүйелер бойынша қағидалы мағынасы бар, ол, өзінің бірінші маңызды қызметін қаншалықты қамтамасыз етуі.

Қазақстанның денсаулық сақтау жүйесі перспективасы еліміздің саясаты және жалпы мемлекеттік жүйе бөлімі ретінде сипатталады.

Денсаулық сақтау жүйесінің заманауи жетілдірілуі кадрлік потенциалдарды күшейту жолдарымен Қазақстан Республикасының конкуренттік тұрақтылығын нығайту денсаулық сақтаудың қозғалысында кілттік аспектілердің бірі болып табылады.

1. Оқуға түсу емтиханының мақсаты:

Денсаулық сақтау жүйесінде басқару, денсаулық сақтау жүйесіндегі менеджментте орта звено мамандарының ролі және міндеттері, қоғамдық денсаулық сақтауда және медицинадағы ғылыми зерттеулер сұрақтары бойынша білімдерін анықтау.

2. Оқуға түсу емтиханының міндеттері:

- ҚР денсаулық сақтау жүйесін құрастырушы халқының денсаулығын сақтау жүйесінде саясаттың қалыптасу негізін білу.
- ҚР және әлемнің әр түрлі елінде денсаулық сақтау жүйесінің модельдерін білу;
- Қоғамдық денсаулық сақтауда және медицинада ғылыми зерттеулерді қолдану және әдістерін білу;
- Қоғамдық денсаулық сақтаудың ғылым ретінде қалануы, негізгі бағыттары, актуальды мәселелер, шешім қабылдаудың заманауи әдістері
- Мейірбике ісі менеджментінің технологиясы және модельдері және оның қоғамдық денсаулық сақтауда орны, механизмдерхін білу.

6М110300 – Мейірбике ісі мамандығы бойынша оқуға түсу емтиханының сұрақтар тізімі.

1. Халықтың денсаулығын қорғау аймағында мемлекет саясатының негізгі қағидалары.
2. Қоғамдық денсаулық сақтау ғылым ретінде. Даму тарихы, әдістері, негізгі бөлімдері.

«ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЯСАТЫ ЖӘНЕ БАСҚАРУ» КАФЕДРАСЫ

БАҒДАРЛАМА

3. Денсаулық сақтауды басқару. Басқару қағидалары, үрдісті басқару, басқару циклы.
4. Медициналық көмекке адамдардың құқығы («Денсаулық сақтау жүйесі және халық денсаулығы туралы» кодексі.
5. Денсаулық сақтаудағы кадрлық ресурстарды басқару.
6. Статистикалық топтардың типтері, олардың статистикалық зерттеуде маңыздылығы .
7. Денсаулық сақтауда басқару органдары, олардың міндеттері, қызметі және құрылымы.
8. Өмір сүру салтының медико-әлеуметтік аспектілері. Қауіп қатер факторы. Тұрғындардың медициналық белсенділігі. Салауатты өмір сүру салтының концепциясы
9. Демографиялық көрсеткіштер.
10. Медициналық тексеру түрлері. Оларды жүргізу көрсеткіштері мен ұйымдастыру
11. Статистикада іріктеп бақылау әдістері, маңыздылығы және қолдануы.
12. Статистикалық біріктіру, оның топтық ерекшеліктері және түрлері.
13. Медициналық статистика туралы түсінік. Әлеуметтік-гигиеналық зерттеулерде статистиканың маңызы мен қолданылуы және денсаулық сақтау ұйымдарының қызметін бағалау.
14. Статистикалық біріктірудегі репрезентативтік көрсеткіштері. Медицинада және денсаулық сақтаудағы репрезентативтіліктің критерийлерін қолдану.
15. Статистикалық кестелердің түрлері, оларды құру ережесі және статистикалық зерттеулерде қолдану .
16. Графикалық бейнелеу. Диаграммалардың түрлері, оларды құрастыру ережесі және статистикалық зерттеуде қолдану.
17. Статистикада салыстырмалы көлемдер, оның маңызы және қолдануы. Салыстырмалы көлемдерді дұрыс емес қолдануда жіберілетін қателер.
18. Динамический қатар, оның көрсеткіштері. Статистикалық зерттеулер көрсеткіштері, қолдану көрсеткіштері.
19. Вариациялық қатар, оны құрастыру. Меридиананы құрастыру, орта арифметикалық қарапайым, өлшемді.
20. Есеп, ауыруға байланысты уақытша жұмысқа жарамсыздық, анализ және есеп беру. УЖЖ негізгі көрсеткіштері.
21. Денсаулық сақтауда есеп беру құжаттары. Қалалық ауруханаларда жылдық есеп беру, негізгі бөлімдері және құрамы.
22. Денсаулық сақтау жүйесінде SWOT-талдауын қолдану.
23. Ұйымның статистикалық зерттеулерде статистикалық бақылауды жоспарлаудың негізгі сұрақтары.
24. ҚР медициналық көмек көрсету түрлері
25. Статистикалық біріктіру, бақылау бірлігі, есепт көрсеткіштері
26. Орта көлемдер, халық жағдайын зерттеуде қолдану. Орта көлемдерді бағалау дәлелдігі.
27. Салыстырмалы зерттеулердің нәтижесін статистикалық бағалауда дәлелділік айырмашылығы.
28. Шет елдерде денсаулық сақтау жүйесінің модельдері.
29. Халықтың өлімшілдігі, зерттеу әдістемесі. Қазақстан және басқа елдер бойынша статистикалық мәліметтер. Халық өлімінің негізгі себептері.
30. Нарктық қарым-қатнас жағдайындағы денсаулық сақтауды жоспарлау. Жоспарлау әдістері.
31. ҚР денсаулық сақтау жүйесінде реформалаудың алғы шарттары.
32. ҚР денсаулық сақтау жүйесін реформалаудың негізгі бағыттары
33. Мейірбике қызметкерінің денсаулық сақтау жүйесінде орны мен ролі.

«ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЯСАТЫ ЖӘНЕ БАСҚАРУ» КАФЕДРАСЫ

БАҒДАРЛАМА

34. Мейірбике ісі: оның миссиясы, қызметі, мақсаты, міндеттері.
35. Мейірбикелік үрдіс: маңызы және негізгі этаптары.
36. Поликлиникада мейірбикелік істі ұйымдастыру. Поликлиникадағы мейірбикелердің атқаратын қызметтік міндеттері.
37. Стационарда мейірбикелік істі ұйымдастыру. Стационарлық емдеу мекемелеріндегі мейірбикелердің атқаратын қызметтік міндеттері.
38. Менеджменттің пайда болуы. Ғылыми басқару мектебі
39. Менеджменттің пайда болуы. Ғылыми басқару мектебі.
40. Менеджмент теориясындағы «адам қатынастары» мектебі.
41. Бүгінгі менеджмент: мәні мен сипаттамалық белгілері.
42. Менеджменттің типтері мен түрлері.
43. Менеджменттің негізгі қағидалары.
44. Менеджменттің әдістері
45. Менеджменттің атқаратын негізгі қызметтері.
46. Жоспарлаудың мәні және түрлері.
47. Стратегиялық жоспарлау: мәні, мақсаттары және кезеңдері.
48. Мотивация менеджменттің қызметі ретінде
49. Бақылаудың мәні, түрі және кезеңдері.
50. Ұйым және оның ішкі ортасы.
51. Сыртқы орта және оның ұйымға әсері.
52. Басқарушылық шешімдердің мазмұны және оның мәні.
53. Басқарушылық шешімдерді қабылдаудың кезеңдері.
54. Стратегиялық және тактикалық шешімдер, олардың ерекшеліктері мен өзара байланыстылығы
55. Басқарушылық шешімдерді қабылдау үрдісінде, басшының шешім қабылдау әсерлігін бағалау.
56. Жетекшінің басқаруда шешім қабылдау үрдісінде жауапкершілік түрлерінің жіктелуі.
57. Басқарушылық шешім қабылдауды бақылау әдістері және маңыздылығы. Басқарушылық шешімдердің типологиясы және оған қойылатын талаптар. Басқарушылық шешім қабылдау түрлері.
58. Ұйымдарға әлеуметтік жүйе ретінде мінездемесі.
59. Менеджменттегі «топ басшысы», «басқарушы» және «билік» жөніндегі түсініктер.
60. Жанжалдарды шешу жолдарын басқару. Ұйымдағы жанжалдың мәні, себептері және түрлері.
61. Коммуникациялардың менеджментте алатын орны. Ұйымның коммуникацияларының мәні және түрлері.
62. Үрдістік, жағдайлық, жүйелік ыңғайлар денсаулық сақтау жүйесін басқаруда.
63. «Клиникалық менеджмент» және «мейірбикелік істегі менеджмент» жөніндегі түсінік.
64. Мейірбике қызметінің көмек көрсетуде медициналық қызмет көрсету түрлері.
65. медициналық мекеме менеджмент объектісі ретінде Емдеу- профилактикалық мекемелік ұйым ретінде негізгі сипаттамалары.
66. Денсаулық сақтаудағы стандартизация.
67. Денсаулық сақтаудағы медициналық көмек көрсету сапасын басқару қағидалары.
68. Медициналық ұйымдар аккредитациясы: мақсаты, міндеті, қағидалары..
69. Ұйым қызметкерлерін басқару жүйесінде заманауи концепция.
70. Кадр ресурстарын қалыптастыру: қызметкерлерді таңдау, персоналдың жұмысын бағалау және олардың кәсіпкерлігін көтеру.
71. Ұйымның ақпараттық жүйесі.

«ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЯСАТЫ ЖӘНЕ БАСҚАРУ» КАФЕДРАСЫ

БАҒДАРЛАМА

72. Ұйым менеджменттің қызметі ретінде.
73. Денсаулық сақтаудың миссия және мақсаты. Денсаулық сақтауды мақсаттық басқару.
74. Делегирлеу, менеджментте өкілтілік және жауапкершілік
75. Медициналық көмек көрсету сапасының түсінігі.
76. Денсаулық сақтауда менеджменттің басқару шешімдерін қабылдауда өзіндік ерекшеліктері.
77. Денсаулық сақтау ұйымдарының ішкі және сыртқы ортасының ерекшеліктері.
78. Іскерлік қарым-қатынастың этикасы.
79. Ұжым және оның құрылымы. Ұжымды басқарудың бүгінгі мәселелері
80. Менеджмент теориясындағы Г.Эмерсон мен А.Файолдың қағидалары және олардың атқаратын мәні.
81. Менеджментте уәждеме (мотивация) теориясы.
82. Денсаулық сақтау қағидаларын іске асыруда ұйымдастырушы-мейірбикенің ролі.
83. Мейірбикелік істі стандартизациялау.
84. Денсаулық сақтау ұйымдарының жұмыстарын стратегиялық және жедел жоспарлау.
85. Ұйымдастырушы-мейірбике жұмысының психологиялық жақтары.
86. Мейірбикелік көмекті сапалы ұйымдастыруды бақылау
87. ҚР мейірбикелік істің дамуының жетістіктері
88. Орта медициналық қызметкерлердің еңбегін мөлшерлеу.
89. Мейірбике ісіндегі профилактика
90. Мейірбике үрдісін жүргізудің технологиясы.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Аканов А., Мейманалиев Т., Тулебаев К. Здоровый образ жизни, факторы риска и состояния «чувствительные» к ПМСП и амбулаторной помощи, whiter Paper. – Алматы, Эверо 2014 – 86с.
2. Аканов А. Анализ мировых трендов и прогнозирование в сфере медицинской науки Казахстана - Алматы, Эверо 2014 – 538с.
3. Аканов А. Мировые тренды смертности от болезней системы кровообращения и рака(1950-2013) - Алматы, Эверо 2014г.
4. Аканов А. Первичная медико-санитарная помощь 1ч - Алматы, Эверо 2014 – 208с.
5. Аканов А. Первичная медико-санитарная помощь 2ч - Алматы, Эверо 2014 – 112с.
6. Аканов А. Пожилые люди и их проблемы опыт Японии и Казахстана – Алматы, Эверо 2014 – 244с.
7. Аканов А.А., Мейманалиев Т.С., Комаров Ю.М. Реформы здравоохранения в мире. Реформы здравоохранения в мире, в Казахстане, Кыргызской Республике и России. – Palmarium academic publishing, 2013. – 347с.
8. Аканов А.А., Мейманалиев Т.С., Кульжанов М.К. Национальные счета здравоохранения Казахстана и мировой опыт. – Алматы, 2013. – 110с.
9. Аканов А.А., Хамзина Н.К., Ахметов В.И. Мирзабеков О.М., Турдалиева Б.С., Аимбетова Г.Е., Искакова Э.Е., Изекенова А, Абикулова А. Исследования в области здоровья и здравоохранения. Часть 2: опыт США. – Алматы, 2012. – 222с.
10. Аканов А.А., Мейманалиев Т.С. Здоровье населения и здравоохранение Республики Казахстан. – Алматы, 2012. – 81с.
11. Аканов А.А., Джолдошева Д., Мейманалиев Т.С., Комаров Ю.М. Три постсоветские модели здравоохранения (Казахстан, Кыргызстан, Россия). Часть 1.Современные модели

«ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЯСАТЫ ЖӘНЕ БАСҚАРУ» КАФЕДРАСЫ

БАҒДАРЛАМА

- здравоохранения: состояние, проблемы, перспективы. – Алматы – Бишкек – Москва – 2012. – 157с.
12. Аканов А.А., Джолдошева Д., Мейманалиев Т.С., Комаров Ю.М. Три постсоветские модели здравоохранения (Казахстан, Кыргызстан, Россия). Часть 2. Системы здравоохранения Казахстана, Кыргызстана, России: состояние, проблемы и перспективы.– Алматы – Бишкек – Москва – 2012. – 135с.
 13. Аканов А.А., Джолдошева Д., Мейманалиев Т.С., Комаров Ю.М. Три постсоветские модели здравоохранения (Казахстан, Кыргызстан, Россия). Часть 3. Социальные детерминанты здоровья. – Алматы – Бишкек – Москва – 2012. – 112с.
 14. Аканов А.А., Хамзина Н.К., Ахметов в.И., Мирзабеков О.М., Турдалиева Б.С., Аимбетова Г.Е., Кызаева А.Д., Айнакулова Д.А., Атакаева А.Ш., Рустемова А.С. Исследования в области здоровья и здравоохранения. Часть 1: опыт Канады. – Оттава, Эдмонтон, Калгари, Алматы, 2010. – 122с.
 15. Аканов А.А., Сейдуманов С.Т., Ахметов В.И., Тулебаев К.А., Турдалиева Б.С., Конеев К.А. Контуры нового здравоохранения и концептуальные подходы к стратегии реформы здравоохранения до 2020 года. – Алматы, 2009. – 164с.
 16. Аканов А.А., Ямашита С., Мейрманов С., Усатаев М., Сейдуманов С., Нурманов К., Аимбетова Г. Пожилые люди и их проблемы: опыт Японии и Казахстана. – Нагасаки, Алматы, 2008. – 166с.
 17. Аканов А.А., Хамзина Н.К., Бурибаева Ж.К. Сестринское дело: Теория делегированной компетенции. - Астана, 2006. – 167с.
 18. Аканов А.А., Девятко В.Н., Кульжанов М.К. Общественное здравоохранение в Казахстане: концепция, проблемы и перспективы. -Алматы, 2001.-100 с.
 19. Аканов А.А., Германюк Т.А., Токмурзиева Г.Ж., Тулебаев К.А. Врач общей практики. - Алматы, 1996.- 137 с.
 20. Аканов А.А., Тулебаев К.А., Турдалиева Б.С, Исина З.Б. Теория и практика организации здравоохранения. - Алматы, 2003. - 64 с.
 21. С. В. Лапик, В. А. Ступина, В. А. Саркисова Теория и практика сестринского дела. В 2 томах. 2008 г.
 22. Г. М. Перфильева, Н. Н. Камынина, И. В. Островская, А. В. Пьяных Теория сестринского дела, 2010 г.
 23. Пономарева Л.А., Двойников С.И., Карасаева Л.А. "Теория сестринского дела"
 24. Алтынбеков С.А., Катков А.Л., Мусинов СР. Организация наркологической помощи в Республике Казахстан. - Астана, 2003. - 191 с.
 25. Апанасенко Г.Л., Попова Л.А. Медицинская валеология. - Ростов-на-Дону: Феникс, 2000. - 248 с.
 26. Бадеева Г.В., Корчагин В.П., Жужжанов О.Т.. Совершенствование управления, организации и финансирования здравоохранения. - Алматы, 1992.- 174 с.
 27. Бигалиева Р.К., Исмаилов Ш.М. Социальная медицина и управление здравоохранением: Учебник (на государственном языке). - Алматы, 2001.-371 с.
 28. Вялков А.И., Райзберг Б.А., Шиленко Ю.В. Управление и экономика здравоохранения. - М.: Издательский Дом «ГЭОТАР-МЕД», 2002. – 328 с.
 29. Гордиенко Г.П., Третьякова С.Н., Садыков Б.Н. Организация, финансирование и управление здравоохранением: Глоссарий.- Алматы, 2002.- 111 с,
 30. Девятко В.Н., Аканов А.А. Здоровье народа и здравоохранение Казахстана в переходный период: опыт, уроки, проблемы. - Алматы, 1999.- 140 с.

«ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЯСАТЫ ЖӘНЕ БАСҚАРУ» КАФЕДРАСЫ

БАҒДАРЛАМА

31. Девятко В.Н., Кульжанов М.К., Аканов А.А.. Здоровоохранение мира: состояние, перспективы, развитие. - Алматы, 1995. - 168 с.
32. Девятко В.Н., Кульжанов М.К., Оконешников А.И., Аканов А.А., Усатаев М.М.. Медицинское страхование в Казахстане. - Алматы, 1995. - 104 с.
33. Девятко В.Н., Исаев Д.С., Абылкасымов Е.А. Основы социальной медицины в охране здоровья матери и ребенка.- Алматы, 2002.- 299 с.
34. Аканов А.А., Арыстанова С.Н., Усатаев М.М. и др Децентрализация и централизация здравоохранения. - Алматы, 1997. - 125 с.
35. Димов В.М. Философия и социология здоровья. - Алматы, 1998. - 187 с.
36. Кадыров Ф.Н. Платные медицинские услуги. - М.: ГРАНТЪ, 2000. – 496 с.
37. Кузьменко М.М., Баранов В.В., Шиленко Ю.В. Здоровоохранение в условиях рыночной экономики/Под редакцией Нечаева Э.А., Жильцова Е.Н.- Москва, 1994.- 304 с.
38. Лисицын Ю.П., Полунина Н.В. Общественное здоровье и здравоохранение: Учебник. - М., 2002.- 416 с.
39. Медик В.А., Юрьев В.К. Курс лекций по общественному здоровью и здравоохранении. - М.: Медицина, 2003. - В 3-х частях.
40. Медик В.А., Токмачев М.С., Фишман Б.Б. Статистика в медицине и биологии. - М.: Медицина. - В 2-х томах.
41. Муминов Т.А., Камалиев М.А. Анализ здравоохранения с позиций социального маркетинга. - Алматы, 2003.- 170 с.
42. Муминов Т.А., Камалиев М.А., Аязбаева А.Г., Шахиева А.М. Медико-социальные и эпидемиологические аспекты здорового образа жизни. - Алматы, 1999.- 170 с.
43. Общественное здоровье и здравоохранение / Под ред. В.А. Миняева, Н.И. Вишнякова. - М.: МЕДпресс-информ, 2003. - 528 с.
44. Решетников А.В. Социология медицины. - М.: Медицина, 2002. - 976 с.
45. Социальная гигиена (медицина) и организация здравоохранения: Учебное руководство/Под ред. Лисицына Ю.П.- М., 1999.- 698 с.
46. Тульчинский Т.К., Варавикова Е.А. Новое общественное здравоохранение: Введение в современную науку. - Иерусалим, 1999.- 1049 с.
47. Чен А.Н. Руководитель здравоохранения в Казахстане: Теория, методология и практика обучения. - Алматы, 2001,- 184 с.
48. Шарманов Т.Ш. Мировое здравоохранение до и после великой Алма-Атинской конференции. - Алматы-Вашингтон-Женева, 2003. - 230 с.
49. Экономика здравоохранения: Курс лекций. - Бишкек-Алматы, 2001.- 272 с.
50. Юрьев В.К., Куценко Г.И. Общественное здоровье и здравоохранение. - С.-Петербург, 2000.- 914 с.
51. Рамперсад Х.К., Тоуминен К. Универсальная система показателей для оценки личной и корпоративной эффективности. – Москва, 2006, 147с.
52. Майкл Х. Мескон, Майкл Альберт, Франклин Хедоури. Основы менеджмента. – Москва, Санкт-Петербург, Киев, 2009, 655с.
53. Кучеренко В.З. Организация и оценка качества лечебно-профилактической помощи населению. – Москва, 2008, 560 с.
54. Кучеренко В.З. Применение методов статистического анализа для изучения общественного здоровья и здравоохранения. – Москва, ГЭОТАР-Медиа, 2007. – 244 с.
55. О здоровье народа и системе здравоохранения. Кодекс РК. – Алматы: Юрист, 2009. –108 с.